

Ректорът на НАТФИЗ
СТАНИСЛАВ СЕМЕРДЖИЕВ

НАМЕРЕН В КНИГИТЕ

ХАМЛЕТ, РОБИНЗОН КРУЗО И АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИКИ ФОРМИРАТ НАГЛАСАТА КЪМ ЖИВОТА НА ПРОФЕСОРА ДРАМАТУРГ, КОЙТО ОГЛАВИ НАЦИОНАЛНАТА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО ЗА ЧЕТВЪРТИ ПЪТ. ВЯРВА, ЧЕ ЗА ВСИЧКО ИМА ПРИЧИНА, И МЕЧТАЕ ЗА НОВИ СВЕТОВЕ

ВИОЛЕТА ЦВЕТКОВА

Навръх Деня на българското кино – 13 януари, 57-годишният професор Станислав Семерджиев пое за четвърти път ръководството на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. За всички е просто Стенли. Обича да го наричат така, защото въпреки професорската титла и сериозните си ангажименти у нас и по света още пази у себе си онова момче, което в мечтите си търси геройски приключения. Роден е на 6 януари 1963 г. в Пловдив. Завършва Английската гимназия в града, а след това и ВИТИЗ (сега НАТФИЗ). Академията е и мястото, с което свързва живота си завинаги. Там още през 1991 г. създава и ръководи специалността „Драматургия“. А сега вече е първият и единствен законно избран ректор на висше учебно заведение у нас, получил четвърти мандат (предишните са през 2003-2007, 2007-2011, 2015-2019).

От 2011 г. проф. Семерджиев е и изпълнителен директор на Световната асоциация на филмовите и телевизионни висши училища (CILECT). Продуцент и сценарист е на експерименталния документален филм „Авантюрата Хамлет“ (2008, реж. Грег Роуч и Ивайло Дикански). По негов сценарий се снима първият български дългометражен сериал „Хотел „България““ (2004-2005). Либретист е на спектакъла „Българска мистерия“ (2019), продуцент и редактор е на повече от 50 български и международни филма. Гост преподавател е в университети и докладчик в конференции и симпозиуми в повече от 60 държави. Проф. Семерджиев вярва в предопределеността. В това, че за всичко, което ни се случва, има причина. Кои обаче са причините той да бъде това, което е? Отговорите са в интервюто, което даде специално за BIOGRAPH. >>

„В международен план НАТФИЗ е сред авторитетните учебни заведения за специалисти по театър, кино и телевизия”, твърди проф. Семерджиев.

Така очертах приоритетите си през последните 20 години, че приех, че някой трябва да се „жертва” за институцията и да работи за цялостното ѝ развитие

III проф. Семерджиев, за четвърти път сте ректор на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов”.

Не Ви ли дотежава вече подобна отговорност? Защо се кандидатирахте?

Тази позиция не е много лесна и хората си дават сметка за това, особено преподаващите в НАТФИЗ. Колегите виждат, че от сутрин до вечер съм тук, че в много голяма степен съм зарязал творческите ангажименти, за да мога да се раздам на Академията. И мнозина, макар да имат много качества, не искат да предприемат подобна стъпка. Знам, че поне десет мои колеги спокойно биха могли да застанат на това място. Сигурно биха се справили и по-добре от мен. Но става

въпрос за приоритети. Има хора, които предпочитат собственото си творческо или педагогическо развитие. А аз така очертах приоритетите си през последните 20 години, че приех, че някой трябва да се „жертва” за институцията и да работи за цялостното ѝ развитие. Позволих си да кандидатствам отново само защото вярвам, че има смислени дългосрочни проекти, които съм започнал, и искам да ги доведа до финален вариант. Освен това твърде много колеги ме убеждаваха, че трябва да остана още един мандат, и аз, понеже съм доверчив, приех, че оценяват присъствието ми на тази позиция като нещо добро за Академията. Оказа се, че съм единствен кандидат, но за мен това не беше изненада поради споменатите вече причини.

Сега ще се опитам да отговоря на очакванията и доверието на всички студенти и преподаватели в НАТФИЗ.

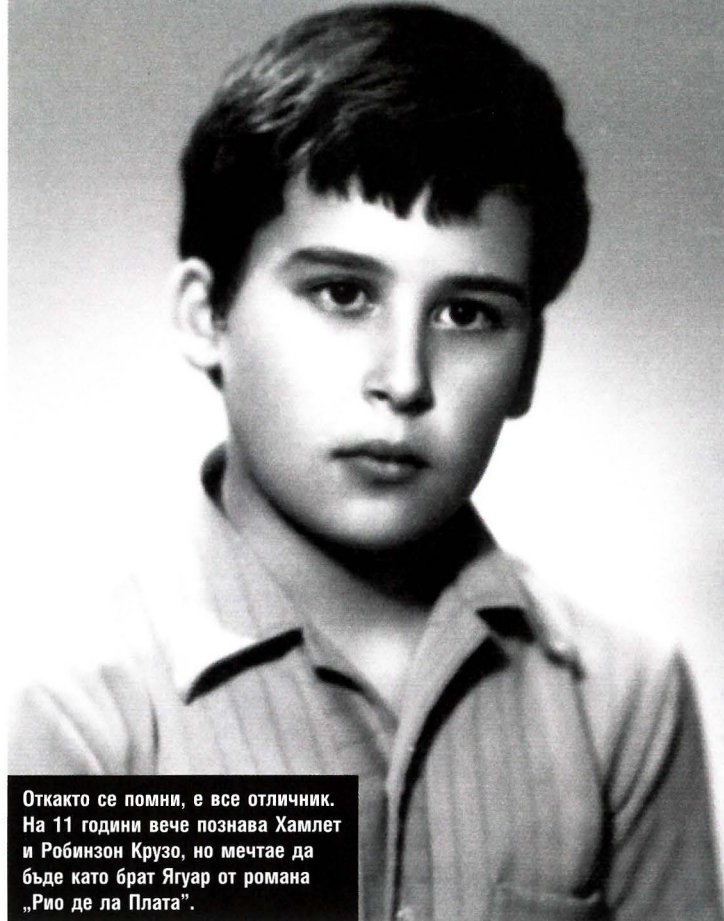
Любовта Ви към театъра, кино и литературата случайна ли е, или я дължите на своите родители?

Баща ми беше фаготист в Народната опера в Пловдив, а майка ми – зъботехник, но беше по-големият фен на изкуството в семейството. Музиката изисква огромно себеотдаване и татко нямаше много време за кино, театър, изобразително изкуство. Докато майка ми се бе самообразовала и цял живот ме насочваше към подобни занимания. Беше забелязала някакви качества у мен и ме записваше в различни кръжоци, семинари, пленери. >>

Още от съвсем малък Стенли обича книгите и приключенията.

Откакто се помни, е все отличник. На 11 години вече познава Хамлет и Робинзон Крузо, но мечтае да бъде като брат Ягуар от романа „Рио де ла Плата“.

Да не говорим, че родителите ми ме научиха да чета свободно още на три години и половина и това се превърна в моя страст.

А бели правехте ли?

Честно казано, не мога да разкажа за големи шуротии от детството си, защото няма откъде да ги извадя. (Смее се.) Изключвам двойките, които ми писаха в училище – по биология и по история. Между другото, напълно несправедливо. В голяма степен те бяха резултат от негативното отношение на учителите към моите занимания с изкуство. Едната преподавателка дори каза, че човек, който непрекъснато си губи времето с драмкръжоци, не може да бъде сериозен ученик. Пишеше ми двойки и ме остави на матура за урок към другите гимназисти, да не би да се увлекат по мен. Смяташе се едва ли не, че всички ученици на пловдивската Английска гимназия трябва да учат после международни отношения, право, външна търговия, медицина и т.н. А такъв като мен, дето се прави на шут и рецитира стихчета, само им дава лош пример.

Е, след училището вероятно сте

си отдъхнали...

Напротив! По-сериозните ми проблеми бяха в казармата. Разпределиха ме в трудови войски. Бях отличникът на Английската гимназия, но се оказа, че и двамата ми родители са „партийно неблагонадеждни“. И се озовах в поделение, където 70-80% от момчетата бяха от малцинствен произход, а останалите – бягали по няколко пъти от казармата, пращани в дисциплинарен батальон и върнати да си дослужат, или пък откровени затворници, пратени също да си дослужат. Само четирима в моя взвод бяхме грамотни. Всички ни се подиграваха, което беше изключителен проблем през първите месеци в казармата.

Стана малко по-добре, когато в щаба решиха, че имат нужда от по-образовани войници, и ни разпределиха в разни служби. Примерно баняджия (да къпе войниците), техник по ВиК инсталацията, писар на ротата, куриер или за някаква отчетна дейност. Най-сетне знанията ми се оказаха полезни. Трудно свикнах, макар да съм адаптивен и да приемам чуждото мнение – качества, благодарение на които вероятно съм ректор с четвърти мандат. Освен това съм готов да дам

лидерската роля на друг, когато преценя, че не съм достатъчно подготвен за нея в определена ситуация.

Не е ли трудно да се отстъпва лидерското място?

Вероятно е така, но аз го правя. Още в казармата ми стана ясно, че така трябва да постъпвам. Но там се научих и че няма място за отстъпление, когато си убеден в нещо. Впрочем аз вярвам, че казармата е много важен етап в живота на момчето. Дълбоко съжалявам, че беше премахната.

Защитавате доста оспорвана теза...

Винаги съм я защитавал. Между другото, бях освободен от военна служба заради язва на дванайсетопръстника, но не можех и да си помисля, че няма да отида в казармата и няма да бъда „мъж“, както тогава си представях нещата. Затова подписах декларация, че влизам по собствено желание и че съм наясно с последствията от това. Лекувах се упорито, излекувах се и влязох в казармата. Вярвах, че тези проблеми са ми изпратени неслучайно от съдбата, защото от съвсем малък бях убеден, че за всяко нещо си има причина.

Цялото ми оформяне като личност беше свързано най-вече с това да бъда добър ученик, да бъда добър син, да бъда добър гражданин. Това бяха трите водещи елемента

И сега вярвам. На това уча и студентите си по драматургия.

Убеден съм, че всичко на този свят се случва с определена причина. Може и да не я знаем, но това не означава, че тя не съществува. Ние не вярваме в това поради нашето незнание, некомпетентност, невежество. Сам стигнах до това убеждение, вероятно благодарение на събитията, които се случваха около мен. Бих казал, че цялото ми оформяне като личност беше свързано най-вече с това да бъда добър ученик, да бъда добър син, да бъда добър гражданин. Това бяха трите водещи елемента.

Родителите Ви ли ги подредиха така?

Не. Те, разбира се, имаха своето въздействие, но познавам много мои приятели, чиито родители искаха същото от своите деца, само че те имаха съвсем други приоритети.

Казахте, че от много малък четете – имаше ли книги, които Ви повлияха в различни периоди от живота?

Разбира се! Докъм 5-6-годишна възраст четях предимно приказки. Най-много ме вълнуваха тези на Оскар Уайлд. И досега чувството, което изпитвам, когато ги препрочитам, е изключителен катарзис. Оскар Уайлд е успял да достигне до такива нива на подсъзнанието, които ме карат да бъда добър, да искам да помоля за прошка Бог или ближните си за това, което съм извършил като зло. „Славейт и розата“, „Щастливият принц“, „Себелюбивият великан“... всяка от приказките на Оскар Уайлд ме разтърсваше като дете.

А след това?

Бях на седем години, когато майка ми ми даде „Хамлет“, преводът беше на Гео Милев. Нямам понятие защо го е направила. Може би нещо съм попитал за самата книга, защото изглеждаше по-различно, а майка ми едва ли е осъзнавала, че създава специална ситуация в живота ми. Но аз я прочетох и започнах да плача за Хамлет. Плачех за всичко в тази история, която и досега продължава да ме занимава... Паралелно с „Хамлет“ в първи клас четях „Робинзон Крузо“, заради която ме изгониха от час.

Непослушно момче?

През първата седмица от учебната година криех книгата под чина и четях по време на час. Учителката извика

родителите ми. През втората седмица трябваше да се явя на изпити и на третата седмица от срока вече бях ученик във втори клас. Според учителката, която ме изгони от час, от една страна, пречех на останалите деца, а от друга – само си губех времето в първи клас, защото вече можех да чета, да пиша, да смятам и т.н. А „Робинзон Крузо“ ми повлия с непрекъснатото усилие на главния герой да се пребори с обстоятелствата, които съдбата му изпраща. И сега вярвам, че човек трябва да вложи цялото си старание, за да победи негодите, които му се изпречват, а оттам нататък – каквото се случи.

Страстта Ви към четенето не отшумя ли през пубертета?

Напротив! Към 9-10-годишна възраст вече четях много. Има една книга, която още не мога да забравя.

Мнозина ще ме обвинят, че и аз като някои хора съм прочел основно „Винету“. (Смее се.) Но любима ми беше друга книга на Карл Май – „Рио де ла Плата“. Главният герой брат Ягуар е истински защитник на доброто. Извършва своите добрини в аржентинските пампаси, а аз, очевидно запленил от тази екзотика, превърнах тази книга в мое настолно четиво през следващите две-три години. Докато един ден, някъде към 14-15-годишен, стигнах до Албер Камю и започнах да чета „Чужденецът“. Изчетох всичко, което можеше да се намери от Камю. Тогава започнах да разбирам голямата литература, да чета всичко, което можех – Достоевски, Толстой, целия Шекспир, Балзак, Зола, Юго, Дикенс, Текери... До 18-19 години това беше основното ми занимание.

А къде останаха младежките >>

ВЕРУЮТО НА РЕКТОРА

Близо до студентите

ДОВЕРИЕТО, което проф. Семерджиев получи от 93% от членовете на Общото събрание на НАТФИЗ, не е случайно. Печели го с въведените реформи в методологията на образование и оценяване, с обновяването на сградата, с разширяването на международните взаимоотношения и партньорските програми на Академията и т.н. А към всичко това ректорът допълва: „Приемно време нямам – при мен то е денонощно. Телефона ми го имат всички студенти в Академията. И отговарям по всяко време. Неотдавна студенти, които бяха на нощни снимки, ми се обадиха в два часа през нощта, защото имаха работен проблем и нямаше кой да го разреши. Звънели на този, звънели на онзи, само ректорът си вдигна телефона и хукна посред нощ да разрешава проблема на третокурсници, които имаха нужда от съдействие. И го правя с удоволствие.

Вярно, че преди двайсет години се случваше по-лесно и по-бързо, а сега ми отнема повече време и повече енергия. Но продължавам. Освен това провеждам публични обсъждания със студентите на техните курсови работи и непрекъснато сме в диалог. От известно време оценките на студентите от кинофакултета в НАТФИЗ се формират на базата на обобщените оценки на преподавателите и на останалите студенти от випуска. Общуваме като равни, защото вярвам в това, че утре ще сме колеги и няма да имаме взаимоотношения студент-преподавател, а в много случаи ще сме съперници за финансиране на проекти, за аудитория и дори за създаване на творчески екип.”

През 2018 г. директорът на Народния театър Мариус Донкин (вдясно) връчва на ректора Семерджиев диплом за Първо място, отредено на НАТФИЗ в класацията на най-добрите български висши учебни заведения в сферата на изкуствата.

На посещение в Бачковския манастир заедно със своя дядо Ангел Арабаджиев през 1972 г.

купони?

Ами от четене нямаш време за купони. Имаш си собствен свят, който ми беше много по-интересен. А и нямаш илюзиите, че губя нещо от това, че не съм отишъл някъде да се напия или да пушим и да се сваляме...

О, пропуснах много важна книга – биографията на Александър Велики. Бях на 12, когато я прочетох. Този човек също ме потресе с изключителната си воля и най-вече с предварително начертаните стратегически планове за собственото си развитие. Освен това е познавал по име всеки войник от многохилядната си армия, знаел е откъде е, има ли семейство и т.н. Толкова бях впечатлен, че започнах да запомням имената на всеки човек, с когото се срещам, рождената му дата, биографията му. Поставих си го като задължително условие, за да продължа да се развивам. Днес още след първите часове на всеки нов випуск – около 80 души, знам името, фамилията и

родното място на около 60% от тях. А на втория-третия ден вече мога да се обърна лично и към останалите 40% от новите студенти. Познавам персонално около 60-70% от студентите в цялата Академия, а за студентите ми по драматургия мога да кажа кой, каква курсова работа е написал, дори преди 20 години.

Как го правите?

Всичко е тренинг. Започнах, подтикван от силната си воля да се науча да развивам паметта си и да стимулирам наблюдателността си. Това са двете абсолютно задължителни качества за всеки, който иска да се занимава с изкуство, особено с драматургия. Третото, което ги обединява, е асоциативното мислене – то дава възможност да съпоставяш определени елементи и да ги комбинираш.

А писането как се появи в живота Ви?

Нямаш време за купони. Имаш си собствен свят, който ми беше много по-интересен. А и нямаш илюзиите, че губя нещо от това, че не съм отишъл някъде да се напия или да пушим и да се сваляме

1989 г.: абсолюенти от ВИТИЗ Станислав Семерджиев (драматург) и Станимир Трифонов (режисьор) по време на фестивала на документалното кино „Златният ритон“ в Пловдив.

Откакто се помня, пиша. Първите си съчинения написах още на 5-6-годишна възраст. Пазя си разни тетрадки.

С приказки, нали?

Точно така. Имаш си някакъв фантасмагоричен свят, какъвто всяко дете си създава.

Какви бяха героите Ви?

Хм, много интересно беше. Сигурно ще прозвучи странно, но обичах да играя с кукли и си създавах куклен свят. Имаше една книжка „Деца и кукли“, в която бяха събрани няколко пиески. Бях на пет-шест години, когато започнах да я чета. Създавах си сам персонажи, изграждах си приказни светове. Едва след „Хамлет“ започнах да пиша истории с реални герои. В повечето случаи те бяха смели търсачи на правдата. Имаш и едно разказче за 10-12-годишно момче, което се прибира вкъщи и майка му му казва, че баща му е умрял. По един много красив начин му го казва. Отваря гардероба и вади костюма на бащата: „Я го премери. Сега вече ти трябва да си мъжът вкъщи.“ Той, разбира се, му е огромен, но в представите си детето пораства бързо и изпълва костюма. Звучеше горе-долу така: „Той си легна с костюма, погледна звездното небе и на другата сутрин, когато се събуди и стана, костюмът му беше по мярка“.

Странно. Откъде хрумват подобни истории на едно дете?

Явно съм имал огромно желание да нося отговорност. Очевидно съм роден с някакво такова свръхразвито чувство. Да, майка ми винаги искаше

най-доброто за мен, не си позволявах да ме глези и да провокира у мен себеотпускане. Винаги казваше: „Можеш по-добре“. И очевидно това се бе трансформирало в моя разказ, в който детето трябваше да стане мъж и да поеме всичките отговорности на глава в семейството. Но да не се подлъгваме – това не беше Едипов комплекс. Много обичах и уважавах баща си, бях изключително привързан към него. И в много случаи, когато не се разбирах за нещо с майка ми, тичах при него за опора.

Той какъв пример Ви даваше?

Баща ми беше най-добрият човек, когото познавах. Не си спомням да ме е удрял. Позволи си го само в два случая, в които аз си бях виновен. Той беше кротък човек, на мравката път правеше, готов беше на компромис със себе си, за да няма конфликти около него. В известна степен съм наследил това от него. Както вече споменах, готов съм на отстъпки. Приемам чуждото мнение, мога да се идентифицирам с другия, дори когато това би ми навредило. И смятам, че големият проблем на човечеството идва оттам, че ние, хората, не желаем да се идентифицираме с другия.

Лесно ли избрахте професията си?

Безкрайно лесно. Този избор беше предварително предопределен – водех драмкръжока и кинокръжока на гимназията и всички в училището знаеха, че от мен ще стане актьор, режисьор или нещо подобно. Учителката ми по литература, лека й пръст, другарката Янакиева, смяташе, че ще се занимавам с писане, и, слава Богу, така се случи. Майка ми ме поощряваше, а баща ми нямаше нищо против да вървя в тази посока.

Но той е бил музикант – защо не е настоявал за пианото?

Пианото отпадна от само себе си, защото бях много мързелив в това отношение. Ако трябваше да седя два часа и да пиша, нямаше да ми омръзне, но два часа пред пианото ме изкарваха от равновесие. Затова в един момент баща ми каза на майка: „Дай да не го мъчим повече. Очевидно е, че това не му е стихията.“ Иначе бях музикален, пеех, имах и доста добър слух, но просто не беше за мен тая работа. Въпреки че целият ни род е пълен с музиканти – баща ми, чичо ми, братовчедите ми, лелите ми, дядо ми...

Ректорството вероятно отнема огромна част от времето Ви, но все пак – за какво друго Ви остава време?

Много съм щастлив примерно, че през последната година въпреки огромната ми натовареност успях да направя няколко неща. Първо, бях драматургичен консултант на новия филм по реставрираната, дигитализирана версия на „Хан Аспарух“. Беше невероятно удоволствие и предизвикателство да работим заедно с акад. Людмил Стайков по един от най-важните филми в историята на българското кино. Според мен новата му версия е много актуална за идентификацията на българщината днес.

Паралелно с това написах либретото за танцовия спектакъл „Българска мистерия“, който се играе от студен-

ти в Учебния театър на НАТФИЗ. Завършвам и един документален филм, чиято премиера предстои. Той е за родовете ни памет и за мястото на смъртта в българския живот – българинът, за съжаление, се сеца за мъртвите само по празници.

Казвате, че прощавате и че признавате грешките си – кои са най-големите Ви грешки досега?

Най-голямата ми грешка е, че не съм слушал родителите си за много неща. Осъзнах го едва когато те си отидоха от този свят.

Но дотук останах с впечатлението, че сте бил идеалното дете...

Не. Имали сме много конфликти, защото бях изключително своенравен и упорит да защитавам позицията си. >>

НА СВЕТОВНАТА КАРТА

Рейтингът на НАТФИЗ

ТЪЙ КАТО ПРОФ. СЕМЕРДЖИЕВ е изпълнителен директор на CILECT (Световната асоциация на филмовите и телевизионни висши училища), резонно е да го попитаме как стои НАТФИЗ сред останалите подобни училища в Европа и по света. Ето и неговият отговор: „В Световната асоциация на филмовите и телевизионни висши училища има ясни показатели за това, къде се класират филмите на НАТФИЗ например. Всяка година се присъжда световна студентска награда, за която всички училища изпращат свои игрални, документални и анимационни филми. Стотици филми! Винаги съм казвал, че това е най-демократичната световна награда, защото резултатът е даден от 30-40-50 хиляди гласа от 180 училища в 65 държави. Филмите на НАТФИЗ среднестатистически се класират между 20-о и 40-о място.

Правили сме и необявен публично рейтинг на училищата – НАТФИЗ през последните години е между 33-то и 37-о място. Ние смятаме, че качеството на продукцията е един от ключовите фактори за определяне на качеството на обучение. Вярно е, че има училища, които са с много по-добра техническа база; че има училища, които печелят студентски „Оскар“ или отличия от много фестивали. Но при всички случаи смятаме, че този рейтинг е меродавен и CILECT поставя НАТФИЗ на престижно място, с много голям авторитет.

Що се отнася до театралния факултет, Академията отдавна си е извоювала високо място в световен мащаб – през последните 20 години сме поканени за съчредители и на двете световни асоциации по театрално образование. И почти няма театрален или филмов фестивал, в който наши студенти да участват и да не се върнат с награди. Затова бих казал, че качеството на нашето образование е доказано.”

През 2018 г. ректорът получава наградата „Золотая муза“ за значителен принос в популяризирането на руската култура и изкуство в България, присъдена на НАТФИЗ по повод 70-ия ѝ рожден ден.

1

(1) 2014 г.: проф. Семерджиев връчва на Стефан Данаилов приз за цялостно творчество, присъждан ежегодно от Българската филмова академия.

(2) Със своя любим български режисьор Людмил Стайков.

(3) И с две големи дами на българския театър – Мария Стефанова и Татяна Лолова.

2

3

други техни представи, всъщност са били за мое добро, но не съм го осъзнавал. Що се отнася до други грешки – правил съм много. Особено във взаимоотношенията си с хората. Прекалено лесно се доверявам. Осъзнавам, че това води до много грешки, но не желая да се променям, защото ще загубя спонтанното си чувство към живота. Ще загубя усещането си за красотата на живота, дори когато има проблеми. А иначе не мога да кажа, че съм направил генерални грешки в собственото си професионално развитие или при избора си на път в живота като цяло.

Коя е книгата, кои са филмите, които сега Ви вълнуват?

Хм... Филмите, които ме вълнуват в момента, са такива, които съм гледал преди 20, 30, 50 години. Опитвам се отново да възстановя емоционалното си отношение към киното. Да се върна в детските си години, когато съм гледал определени филми по чисто емоционален начин. Гледам ги, абстрахирайки се от анализа, който бих направил на плюсовете и минусите им сега. Твърде много са, но мога да кажа режисьорите – Били Уайлдър и Дейвид Лийн. Непреходни.

А за книгите – напоследък съм се заровил в четива за световна култура, защото от 2018-а изграждам нов синхроничен модул по темата в НАТФИЗ. Опитвам се да проследя синхроничността на процесите във всички държави и общества по всяко време от развитието на човешката цивилизация, както и да обучавам студентите в такъв тип мислене. Защото сме прекалено обсебени от европейската представа за култура, а световната култура не се изчерпва само с нея. И в много случаи има процеси, които са изключително идентични и синхронични в Далечния изток, в Южна Америка, дори в Океания.

Можете ли да отделите една българска и една чуждестранна личност, които силно са Ви повлияли?

От българите на първо място е Людмил Стайков. Възхищавах се на филмите му, още преди да го познавам. За мен най-стойностният български филм е „Илюзия“, особено що се отнася до характеристиката на човека на изкуството и на мястото му в този свят, на отговорностите, задълженията и привилегиите му. Между другото, той се падна на кандидатстудентския ми изпит и трябваше да му направя анализ... А колкото до световна личност, това

Познавам персонално около 60-70% от студентите в цялата Академия, а за студентите ми по драматургия мога да кажа кой каква курсова работа е написал дори преди 20 години

» Те ме научиха на това, но стигнахме дотам да имаме различни позиции за много неща и спорехме. Сега, когато ги няма вече, си давам сметка, че почти винаги те са били прави, а аз – не. И всеки ден искам прошка за грешките, които съм допуснал. Защото вече няма как да ги поправа, но ако ме чуват там, горе, се надявам да са ми простили. Нямах достатъчно време за тях. И нямах сили да им простя остаряването.

Нямах сили да възприема, че с възраста човек се променя и дори започва да казва неща, противоречащи на други, които е казвал или правил преди. Имаш идеалистична представа за родителите си и оттам идваха повечето ни недоразумения. Много вярвах в тяхната изключителност и непогрешимост. А сега си давам сметка, че нещата, които те са искали за мен или от мен, макар да са противоречали на

беше Роджър Корман. Човекът, дал път на почти всички големи американски режисьори и актьори, почвайки от Копола и Скорсезе, минавайки през Джек Никълсън и Ал Пачино и т.н., всички са направили първите си стъпки при него. Когато се запознах с Роджър Корман, разбрах, че той съчетава изключителни качества на мениджър, на творец и на човек. Имаше много реалистична представа за себе си и за собственото си място в света и в същото време много добре знаеше как да извади най-доброто от всички, без да ги унищожи. Поставяйки ги в изключително тежки обстоятелства, за да могат да проверят сами себе си, той им даваше път в живота... Не казвам, че искам да приличам на него, но мисля, че Роджър Корман ми създаде представата за непреходност по отношение на принципите. Той не си смени принципите в течение на 60-70 години, следваше една и съща представа за изкуството, за живота, за човешките взаимоотношения.

Наскоро си отиде една от най-ярките личности на българското кино и театър и любимец на студентите – Стефан Данаилов. С какво ще го запомните?

С това, че беше човек с голямо сърце. Приличахме си по това, че бяхме готови да прощаваме и да се раздаваме, дори когато другите не го разбират или оценяват. Той беше едновременно Том Соуер и Дон Кихот – до края остана непослушно дете и романтик.

Има ли нещо, което не сте преживели, а много Ви се иска да се случи?

Винаги съм искал приключение, което да ме изправи сам срещу природата. Непрекъснато съм изправен пред приключения с хора, но не и с природата. Тя винаги е била милостива към мен. Като дете, а и доскоро все си мечтаех да проверя себе си, волята си, силата на характера си, устоите си, принципите си в екстремно приключение сам срещу природата.

Внимавайте какво си пожелавате!

Ами да, така е, затова вече не смея да си го пожелая. Не съм много сигурен, че ще успее да се справя с подобно предизвикателство. С годините човек започва да си дава сметка, че не всичко, което му се иска, може да бъде постигнато така, както му се иска... Даже ще отида и по-далеч. Робинзон Крузо е първата степен на това, за което съм

си мечтал. Всъщност винаги съм си мечтал да отида на друга планета, да бъде човекът, който да открие съвсем нов свят. Затова примерно харесвам филми като „Интерстелар“, „Марсианецът“, „Гравитация“ и т.н., които са свързани с друга вселена, с други светове. Вярвам, че един ден човечеството ще стигне до такива контакти, и винаги ми се е искало да бъде част от това. Когато излезе „Близки срещи от третия вид“ на Спилбърг например,

цялостно промени представата ми за света. Дотогава четях книги за подобни контакти, но „Близки срещи...“ ми даде вярата, че това е възможно и ще се случи.

Ами тогава да Ви пожелаем да се запознаете с Илън Мъск...

С удоволствие! Дай, Боже! Изключителна личност. Може би именно Илън Мъск ще постигне част и от моите мечти **В**

Смятам, че големият проблем на човечеството идва оттам, че ние, хората, не желаем да се идентифицираме с другия

(4) Ректорът драматург обича пътешествията и покрай ангажиментите си като изпълнителен директор на CILEST е обиколил света. Тук е редом до местни музиканти в Гуадалахара, Мексико.

(5) В Бризбейн, Австралия през 2015 г.

(6) Готов да се гмурне във водите около Големия бариерен риф през 2016 г.

